

Sygn. Akt III RC 40/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Pruszkowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący : SSR Marta Węglewska

Protokolant : Jarosław Nowakowski

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2014 roku w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko T. K.

o alimenty

I. Zasądza od pozwanego T. K. alimenty na rzecz A. K. w kwocie po 800 (osiemset) złotych miesięcznie poczynając od dnia 24 stycznia 2014r. płatne do 2-go dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat;

II. W pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. Nadaje wyrokowi w pkt. I rygor natychmiastowej wykonalności;

IV. Nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz skarbu Państwa tytułem kosztów sądowych kwotę 480 (czteryście osiemdziesiąt) złotych.

UZASADNIENIE

W dniu 24 stycznia 2014 r. powódka A. K. wniosła to Sądu Rejonowego w Pruszkowie powództwo o zasądzenie od pozwanego T. K. na jej rzecz alimentów w wysokości 1.200 zł miesięcznie płatnych do 2-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat. W uzasadnieniu podała, iż ma 67 lat. Jej jedynym źródłem utrzymania jest emerytura w wysokości 1.134 zł miesięcznie, a z uwagi na pogarszający się stan zdrowia znacznie wzrosły jej koszty utrzymania. Wskazała, iż do tej pory pomagał jej pozwany syn T. K., jednak od ponad roku zupełnie się nią nie interesuje, nie pomaga finansowo oraz izoluje od niej wnuka, a poza nim nie ma innej rodziny. Podniosła, iż samotnie wychowywała syna, łożyła na jego utrzymanie i edukację. W konsekwencji jest on człowiekiem zamożnym, bowiem zajmuje wysokie stanowisko w firmie, posiada służbowy samochód oraz ma wysokie kilkunasto miesięczne wynagrodzenie. Ponadto posiada mieszkanie własnościowe, które zakupił za pieniądze otrzymane od powódki darowizną w 2000 r. (k.3-4).

Na rozprawie w dniu 28 marca 2014 r. aż do chwili zamknięcia rozprawy powódka popierała powództwo od dnia wniesienia powództwa (k. 25).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. jest emerytką i pobiera świadczenie emerytalne w kwocie 1.134 zł miesięcznie. Posiada oszczędności w kwocie 5.000 zł z czasu kiedy pomagał jej syn. Mieszka w mieszkaniu własnościowym. Przeżyła dwie operacje onkologiczne. Boryka się z wieloma chorobami w tym ma arytmie serca oraz powiększoną wątrobę. Korzysta z pomocy opiekunki, której płaci 600-700 zł miesięcznie. Ta pani robi zakupy, gotuje i sprząta. Kwota emerytury nie wystarcza jej na pokrycie wszystkich usprawiedliwionych potrzeb, w tym utrzymanie mieszkania, zakupu lekarstw, opłacenie opiekunki, wyżywienie, przeprowadzenia remontów. Jest wdową. Pozwany T. K. jest jej jedynym dzieckiem.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: odpis skrócony aktu urodzenia pozwanego k.12; zaświadczenie lekarskie k. 5; decyzja ZUS k.6; zaświadczenie ze spółdzielni mieszkaniowej o wysokości opłat k. 7, zestawienie kosztów utrzymania k. 8; zeznania w charakterze strony powódki k. 25-26.

Ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wskazanych powyżej dowodach. Zeznania powódki Sąd uznał za wiarygodne i potwierdzające zawarte w pozwie i załącznikach informacje i twierdzenia. .

Określając koszty utrzymania powódki Sąd miał na względzie zasady doświadczenia życiowego, które pozwalają na określenie kosztów codziennego życia i zaspokajania takich potrzeb jak wyżywienie, mieszkanie, ubranie, środki czystości, lekarstwa oraz inne wydatki.

Sąd zgodnie z powyższym krytycznie ocenił przedstawione przez A. K. zestawienia kosztów jej utrzymania (k.8) i nie dał im wiary w pełni, co do wysokości wskazanych w nich kwot. Strona powodowa nie poparła w większości żadnymi dowodami powyższego zestawienia, nie udowodniła w szczególności kosztu gimnastyki w kwocie 130 zł, wczasów rehabilitacyjnych 1.400 zł oraz wyżywienia 750 zł, a z zebranego materiału dowodowego nie wynika by wskazane kwoty były faktycznie zasadne w podanych wysokościach.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści przepisu art. 128 kro obowiązek dostarczania środków utrzymania, a także w miarę potrzeby środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Zgodnie z art. 129 § 1 kro w pierwszej kolejności do alimentacji zobowiązani są zstępni osoby uprawnionej, następnie wstępni na końcu zaś rodzeństwo.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 132 kro obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Przepis art. 133 kro zaś stanowi, że poza przypadkiem obowiązku świadczeń alimentacyjnych rodziców względem dziecka uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku a art. 135 kro, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Pozwany T. K. jest jedynym dzieckiem powódki która jest wdową, a zatem jest osobą zobowiązaną do alimentacji powódki w pierwszej kolejności.

Dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy decydujące znaczenie miało zatem ustalenie czy A. K. znajduje się w stanie niedostatku, a jeśli tak to czy T. K. posiada możliwości zarobkowe i majątkowe pozwalające mu na alimentowanie matki.

Przechodząc do oceny sytuacji życiowej powódki w pierwszej kolejności należy wskazać, iż w orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że o niedostatku należy mówić nie tylko wówczas, gdy uprawniony nie posiada żadnych środków utrzymania, ale także wtedy, gdy uprawniony nie ma możliwości zarobkowych i majątkowych pozwalających na pełne zaspokojenie jego usprawiedliwionych potrzeb, a jeżeli uprawniony jest chory, tak jak ma to miejsce w przypadku powódki, do potrzeb tych należy zaliczyć również lekarstwa. Jednak co do zasady każdy człowiek winien zaspokajać własne potrzeby przede wszystkim z własnych środków. A zatem za znajdujące się w niedostatku należy

uznać osoby, które nie mogą własnymi siłami zaspokoić usprawiedliwionych potrzeb, w szczególności te, które nie posiadają własnych środków w postaci wynagrodzenia za pracę, emerytury czy renty ani też dochodów z własnego majątku.

W sprawie zostało ustalone, iż A. K. ma 67 lat i pobiera świadczenie emerytalne w kwocie 1.134 zł miesięcznie. Boryka się z licznymi problemami zdrowotnymi, wymaga pomocy i opieki, dlatego korzysta odpłatnie z pomocy opiekunki. Wskazała, iż koszty jej utrzymania wynoszą miesięcznie 1.602 zł w tym znajdują pokrycie następujące wydatki: mieszkanie 522 zł, w tym czynsz 339,60 zł, energia 45 zł, gaz 26,45 zł, telefon 50 zł, abonament telewizyjny 62,25 zł; ponadto wyżywienie 750 zł, leki 200 zł, gimnastyka 130 zł. Poza wskazanymi wydatkami raz w roku dochodzą koszty wczasów rehabilitacyjnych 1.400 zł, zakup protezy piersi i specjalistycznej bielizny 340 zł oraz koszty odzieży, napraw, remontów i opieki w czasie choroby.

W prawdzie kwoty wskazane w zestawieniu kosztów w części dotyczącej opłat za mieszkanie 522 zł, lekarstw 200 zł, protezy piersi i specjalistycznej bielizny 340 zł rocznie (około 30 zł miesięcznie) odpowiadają rzeczywistym kosztom utrzymania powódki o tyle pozostałe koszty w ocenie Sądu nie zostały dostatecznie uzasadnione i poparte dowodami. W szczególności koszty gimnastyki 130 zł miesięcznie oraz wczasów rehabilitacyjnych raz w roku 1.400 zł nie zostały potwierdzone, iż powódka rzeczywiście je ponosi, również koszty wyżywienia zdaniem Sądu zostały przeszacowane.

Reasumując ten wątek Sąd przyjął, iż rzeczywiste miesięczne koszty utrzymania powódki ustalone w niniejszej sprawie zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, to kwota około 1.934 zł. W kwocie tej znajdują pokrycie powyższe wydatki jak również wyżywienie 500 zł, koszt opiekunki 600 zł, ubranie 50 zł oraz środki higieny 40 zł.

Biorąc zatem pod uwagę wysokość dochodów i koszty utrzymania powódki należałoby uznać, iż nie jest ona w stanie samodzielnie zaspokajać własnych usprawiedliwionych potrzeb.

Wszystko powyższe skutkowało oceną, iż A. K. znajduje się w niedostatku. W ocenie Sądu bowiem posiadane obecnie przez powódkę dochody nie pozwalają jej na zaspokojenie własnymi siłami wszystkich potrzeb życiowych i dlatego też winna być alimentowana przez syna. Powódka z uwagi na wiek i stan zdrowia nie jest w stanie osiągać poza emeryturą dodatkowych dochodów. Pobierane przez powódkę świadczenia stanowią zatem granicę jej możliwości zarobkowych i są niewystarczające do pokrycia jej kosztów utrzymania.

Wobec powyższego kolejną kwestią stało się dokonanie oceny możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego, gdyż górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego. Należy stwierdzić, że przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” rozumie się nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana do alimentacji może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż pozwany T. K. nie brał udziału w sprawie. Wezwanie na termin rozprawy wróciło z adnotacją awizowano, dlatego zostało przez Sąd uznane za doręczone i w oparciu o zebrany materiał dowodowy w tym zeznania powódki wydał wyrok zaoczny.

Jak stanowi art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny; § 2 stanowi, że w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Z pozwu wynika, iż pozwany jest osobą zamożną, zajmuje wysokie stanowisko i ma wysokie dochody, nie istniały podstawy aby nie dać wiary twierdzeniom powódki.

Biorąc zatem pod uwagę dochody powódki, jej wiek i stan zdrowia oraz możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego Sąd uznał, iż pozwany winien łożyć na rzecz matki tytułem alimentów kwotę 800 zł miesięczne. Zdaniem Sądu jest to kwota, która pozwoli powódce przy uwzględnieniu jej własnych możliwości zarobkowych na zaspokajanie usprawiedliwionych potrzeb w takim zakresie, iż nie będzie się ona już znajdowała w niedostatku, dlatego też Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 800 zł. Zarazem kwota ta mieści się zdaniem Sądu w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych T. K..

Z wszystkich wyżej wymienionych względów, na podstawie art.128 § 1, 129, 132 i 133 kro w zw. z art. 135 kro, orzeczono jak w sentencji, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Rygor natychmiastowej wykonalności został wyrokowi nadany na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz art. 13 i 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.